

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΑΔΙΚΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΨΕΥΔΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 191 ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Σιούφας και Συνεργάτες
Δικηγορική Εταιρεία

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΟ ΑΔΙΚΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΨΕΥΔΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 191 ΤΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Το φαινόμενο της δημόσιας παραπληροφόρησης, επίσης γνωστό ως «fake news» ή «hoax», έχει λάβει μεγάλες διαστάσεις στην σημερινή εποχή¹, λόγω της αύξησης των πηγών μετάδοσης πληροφοριών και της συνεπαγόμενης δυσχέρειας ελέγχου της ποιότητας και της αξιοπιστίας των πληροφοριών αυτών. Το **αδίκημα της διασποράς ψευδών ειδήσεων** που προβλέπεται στο **άρθρο 191 του Ν. 4619/2019** (Ποινικός Κώδικας) **τροποποιείται με το άρθρο 41 του νέου νόμου 5005/2022**, ώστε να επιτευχθεί η αποτελεσματικότερη προστασία της δημόσιας τάξης και των δικαιωμάτων του κοινωνικού συνόλου, αλλά και του συνταγματικού δικαιώματος της ελευθερίας της έκφρασης.

✓ ΤΟ ΑΔΙΚΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΨΕΥΔΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ

¹ Γ. Ζέκος, Διαδίκτυο & τεχνητή νοημοσύνη στο Ελληνικό δίκαιο, 2022, σ. 97 = sakkoulas-online

Με την τροποποίηση του άρθρου 191 ΠΚ, η νομοτυπική μορφή του εγκλήματος της διασποράς ψευδών ειδήσεων διαμορφώνεται ως εξής: «Όποιος δημόσια ή μέσω του διαδικτύου διαδίδει ή διασπείρει με οποιονδήποτε τρόπο ψευδείς ειδήσεις **με αποτέλεσμα να προκαλέσει φόβο** σε αόριστο αριθμό ανθρώπων ή σε ορισμένο κύκλο ή κατηγορία προσώπων που αναγκάζονται έτσι **να προβούν σε μη προγραμματισμένες πράξεις ή σε ματαίωσή τους, με κίνδυνο να προκληθεί ζημία** στην οικονομία, στην αμυντική ικανότητα της χώρας ή στη δημόσια υγεία τιμωρείται με φυλάκιση έως **τρία (3) έτη** ή με χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και ο πραγματικός ιδιοκτήτης ή εκδότης του μέσου με το οποίο τελέστηκαν οι πράξεις του παρόντος άρθρου.»²

✓ **ΤΟ ΑΔΙΚΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΨΕΥΔΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ**

Το αδίκημα της διασποράς ψευδών ειδήσεων, **όπως αυτό ίσχυε πριν τις αλλαγές** που επέφερε το άρθρο 41 του Ν. 5005/2022, είχε ως ακολούθως: «Όποιος δημόσια ή μέσω του διαδικτύου διαδίδει ή διασπείρει με οποιονδήποτε τρόπο ψευδείς ειδήσεις **που είναι ικανές να προκαλέσουν** ανησυχίες ή φόβο στους πολίτες **ή να κλονίσουν την εμπιστοσύνη** του κοινού στην εθνική οικονομία, στην αμυντική ικανότητα της χώρας ή στη δημόσια υγεία τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον **τριών (3) μηνών** και χρηματική ποινή. Εάν η πράξη τελέστηκε **επανεπιλημμένα** μέσω του τύπου ή μέσω διαδικτύου, ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον **έξι (6) μηνών** και χρηματική ποινή. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και ο πραγματικός ιδιοκτήτης ή εκδότης του μέσου με το οποίο τελέστηκαν οι πράξεις των προηγούμενων εδαφίων.»³

✓ **ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΠΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΔΙΚΗΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ ΨΕΥΔΩΝ ΕΙΔΗΣΕΩΝ**

Κατά τα οριζόμενα στην Αιτιολογική Έκθεση της Τροπολογίας του Σχεδίου Νόμου⁴, με την τροποποίηση του αδικήματος της διασποράς ψευδών ειδήσεων, απαλείφεται η αποδεικτικά

² Άρθρ. 41 του Ν. 5005/2022 (ΦΕΚ 236/Τ.Α'/21-12-2022) ο οποίος φέρει τίτλο: «Ενίσχυση δημοσιότητας και διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο - Σύσταση ηλεκτρονικών μητρώων εντύπου και ηλεκτρονικού Τύπου - Διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις.

³ Άρθρ. 191 του Ν. 4619/2019 (ΦΕΚ 95/Τ.Α'/11-6-2019) ο οποίος φέρει τίτλο: «Κύρωση του Ποινικού Κώδικα», όπως αυτό ίσχυε μετά τις αλλαγές του άρθρ. 36 του Ν. 4855/2021 (ΦΕΚ 215/Τ.Α'/12-11-2021): ο οποίος φέρει τίτλο: «Τροποποιήσεις του Ποινικού Κώδικα, του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και άλλες επείγουσες διατάξεις»

⁴ Τροπολογία του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό στο σχέδιο νόμου του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό με τίτλο «Ενίσχυση δημοσιότητας και διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο – Σύσταση ηλεκτρονικών μητρώων έντυπου και ηλεκτρονικού Τύπου και λοιπές ρυθμίσεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης», Αθήνα, 16 Δεκεμβρίου 2022, σελ. 6 επ., διαθέσιμο στο:

δυσχερής έννοια της ικανότητας πρόκλησης ανησυχίας ή φόβου στους πολίτες και του κλονισμού της εμπιστοσύνης του κοινού, ως επακόλουθου της διασποράς της ψευδούς είδησης. Με τη νέα νομοτυπική του μορφή το αδίκημα του άρθρου 191 ΠΚ προσδιορίζεται ως αδίκημα συγκεκριμένης διακινδύνευσης, καθώς **προϋπόθεση για την τέλεσή του αποτελεί η πρόκληση φόβου ως αποτελέσματος** σε αόριστο αριθμό ανθρώπων ή σε ορισμένο κύκλο ή κατηγορία προσώπων **που αναγκάζονται** έτσι να προβούν σε μη προγραμματισμένες πράξεις ή σε ματαίωσή τους, με κίνδυνο να προκληθεί ζημία στα πεδία της εθνικής οικονομίας, της αμυντικής ικανότητας της χώρας και της δημόσιας υγείας. Μεταβάλλεται, επίσης, **η ποινή** για την τέλεση του αδικήματος η οποία πλέον είναι φυλάκιση έως τρία (3) έτη ή χρηματική ποινή. Καταργείται, τέλος, η επιβαρυντική περίπτωση της **κατ' εξακολούθηση τέλεσης** του εγκλήματος.

✓ **ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ**

Η ισχύς της διάταξης αρχίζει από την **21^η Δεκεμβρίου 2022**, ημερομηνία δημοσίευσης του Ν.5005/2022 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ιφιγένεια Διαμαντοπούλου

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ. Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών ΠΑ.ΠΕΙ.

Υποψήφια Διδάκτωρ Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών Παντείου Πανεπιστημίου

<https://www.hellenicparliament.gr/UserFiles/bbb19498-1ec8-431f-82e6-023bb91713a9/12166068.pdf>,
πρόσβασης 9-1-2023

ημ/νία

